**Wymagania edukacyjne**

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągane w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetek szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

**Stopnie szkolne**

***Stopień dopuszczający***

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu *plastyka* stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

***Stopień dostateczny***

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

***Stopień dobry***

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielne rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

***Stopień bardzo dobry***

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne, oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

***Stopień celujący***

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz posiada wiedzę i umiejętności określone w programie nauczania, może uzyskać stopień celujący. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

**Wymagania edukacyjne**

| | |
|---|---|
| **Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dopuszczającą.** | Z pomocą nauczyciela uczeń:<br>· wymienia placówki działające na rzecz kultury,<br>· tłumaczy zasady zachowania się w muzeum,<br>· wskazuje zabytki znajdujące się w regionie,<br>· podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych,<br>· wyjaśnia, kogo możemy nazywać twórcą ludowym,<br>· opisuje tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,<br>· nazywa elementy dzieła plastycznego (linia, punkt, kontur, plama, walor barwa, światłocień, technika, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa),<br>· wskazuje podstawowe środki wyrazu plastycznego znajdujące się w najbliższym otoczeniu i je opisuje,<br>· wyjaśnia znaczenie niektórych z omówionych na lekcji terminów plastycznych,<br>· wymienia nazwy niektórych z poznanych dziedzin sztuki (np. rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, sztuka ludowa oraz współczesne formy: fotografika, film, instalacja, asamblaż, happening, performance),<br>· rozróżnia dzieła należące do poszczególnych dziedzin twórczości artystycznej (rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa, rzemiosło artystyczne itd.),<br>· tłumaczy, czym zajmują się rysownik, malarz, grafik, rzeźbiarz i architekt,<br>· wskazuje różnice między rysunkiem a malarstwem,<br>· uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe,<br>· wymienia podstawowe elementy warsztatu fotograficznego,<br>· nazywa niektóre gatunki filmowe,<br>· wskazuje środki przekazu należące do nowych mediów,<br>· wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach,<br>· podejmuje próby zastosowania elementów teorii w ćwiczeniach praktycznych,<br>· wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,<br>· utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,<br>· stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji. |
| **Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dostateczną.** | Uczeń:<br>· określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu,<br>· wskazuje miejsca w swoim regionie, w których można obejrzeć dzieła plastyczne,<br>· wymienia najsłynniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie,<br>· podaje przykłady dziedzin sztuki uprawianych przez twórców ludowych oraz wykorzystywanych przez tych artystów technik plastycznych,<br>· wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,<br>· opisuje elementy dzieła plastycznego,<br>· tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych,<br>· wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki,<br>· omawia poznane techniki malarskie, nazywając wykorzystywane w nich narzędzia i podłoża,<br>· wyjaśnia najważniejsze podziały barw,<br>· wskazuje elementy i układy tworzące daną kompozycję,<br>· przygotowuje ilustrację z zastosowaniem danego rodzaju kompozycji,<br>· rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach,<br>· wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranej perspektywy,<br>· podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich,<br>· tłumaczy, czym różni się technika druku wypukłego od techniki druku wklęsłego,<br>· wymienia poszczególne rodzaje rzeźby, |

| | |
|---|---|
| | · dokonuje podziału architektury ze względu na jej funkcje,<br>· wskazuje wytwory wzornictwa przemysłowego w najbliższym otoczeniu,<br>· projektuje przedmioty codziennego użytku,<br>· wyjaśnia, czym różni się fotografia artystyczna od fotografii użytkowej,<br>· określa różnice między dziełami kina artystycznego a filmami komercyjnymi,<br>· omawia funkcję nowych mediów w sztuce,<br>· rozpoznaje narzędzia pomocne w pracy rysownika, malarza, rzeźbiarza, grafika, fotografika i filmowca,<br>· omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w poszczególnych technikach plastycznych,<br>· przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego,<br>· stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża,<br>· dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych,<br>· prowadzi zeszyt przedmiotowy,<br>· uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęcie ze strony nauczyciela,<br>· stosuje się do zasad organizacji pracy,<br>· przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,<br>· aktywnie pracuje w grupie,<br>· utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,<br>· przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych. |
| **Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dobrą.** | Uczeń:<br>· określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu,<br>· podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych,<br>· wymienia najsłynniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie,<br>· analizuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji,<br>· wskazuje najbliższy skansen,<br>· wyjaśnia, czym są pieta i świątek, oraz określa ich cechy na podstawie fotografii,<br>· omawia wybrane tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,<br>· charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki,<br>· opisuje wybrane środki wyrazu plastycznego i przyporządkowuje je do określonej grupy elementów tworzących dzieło,<br>· wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji,<br>· określa sposób przedstawiania przestrzeni oraz rodzaje faktury zastosowane w dziele zaprezentowanym na oglądanej reprodukcji,<br>· rozpoznaje, jakimi narzędziami posłużył się twórca dzieła poznawanego w postaci reprodukcji,<br>· wyjaśnia, jak stosować sztalugi, matrycę i dłuto,<br>· tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych, uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki,<br>· omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka,<br>· rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawianą tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itd.),<br>· charakteryzuje prace graficzne, zwracając szczególną uwagę na materiał użyty do wykonania matrycy,<br>· wskazuje różnice pomiędzy rzeźbą tradycyjną a kompozycją przestrzenną,<br>· porównuje wzornictwo przemysłowe z rzemiosłem artystycznym,<br>· wymienia podobieństwa między techniką malarską a techniką fotograficzną,<br>· nazywa środki wyrazu artystycznego wykorzystywane w filmie (perspektywa, światło, kolor) oraz określa ich wpływ na atmosferę dzieła,<br>· wymienia cechy charakterystyczne sztuki nowych mediów,<br>· stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych,<br>· używa waloru w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy,<br>· wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocień na rysunku,<br>· dobiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej,<br>· posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi,<br>· porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach, |

| | |
|---|---|
| | · wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji,<br>· omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji,<br>· tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie,<br>· dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną,<br>· realizuje proste projekty w dziedzinie sztuki użytkowej,<br>· wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym,<br>· określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej,<br>· prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,<br>· zachowuje koncentrację podczas lekcji,<br>· uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów,<br>· organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,<br>· efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,<br>· utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,<br>· przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami. |
| **Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę bardzo dobrą.** | Uczeń:<br>· dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka,<br>· wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów),<br>· zdobywa z różnych źródeł (internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie,<br>· wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują,<br>· omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa,<br>· wykazuje sie rozległą wiedzą na temat polskich zabytków,<br>· rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury,<br>· określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki,<br>· posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki,<br>· bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki,<br>· porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego,<br>· omawia wybrane przykłady wytworów sztuki ludowej pod względem ich formy i użytego materiału,<br>· opisuje (w oparciu o przekazy ludowe) tradycje podtrzymywane w swoim regionie,<br>· wylicza różnice między malarstwem realistycznym a malarstwem abstrakcyjnym,<br>· określa cechy rzeźb należących do różnych rodzajów na podstawie wybranych przykładów,<br>· opowiada o wybranej zabytkowej budowli i charakteryzuje jej funkcje,<br>· analizuje wybrane wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego pod kątem ich funkcjonalności i estetyki,<br>· omawia elementy dzieła plastycznego (kompozycja, światłocień, perspektywa, barwa) widoczne na wybranych fotografiach,<br>· określa gatunek filmu na podstawie zaprezentowanego fragmentu,<br>· świadomie korzysta z narzędzi sztuki nowych mediów (programy graficzne itp.) w swojej działalności twórczej,<br>· przestrzega praw autorskich,<br>· potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości,<br>· operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną,<br>· wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem,<br>· wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,<br>· tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża,<br>· realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, stosując m.in. narzędzia i wytwory multimedialne,<br>· posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego,<br>· stosuje plamy walorowe w celu ukazania w rysunku światłocienia na przedmiotach,<br>· dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio |

| | |
|---|---|
| | dobranych środków plastycznych,<br>· wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie,<br>· analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego,<br>· bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią,<br>· prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie,<br>· jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach,<br>· organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,<br>· efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,<br>· utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,<br>· przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami. |
| **Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę celującą.** | Uczeń:<br>· wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi,<br>· uzasadnia swoje upodobania estetyczne,<br>· ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu,<br>· gromadzi dodatkowe wiadomości związane z plastyką,<br>· kolekcjonuje reprodukcje dzieł plastycznych i książki o sztuce,<br>· wykazuje znajomość literatury przedmiotu wykraczającą poza materiał omawiany na lekcjach,<br>· orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale),<br>· uczęszcza do galerii, muzeów itp.,<br>· wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie,<br>· ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata,<br>· posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza treści wymienione w programie nauczania,<br>· bierze czynny udział w zajęciach plastycznych,<br>· analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania,<br>· wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.),<br>· wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych (np. należy do szkolnego koła zainteresowań),<br>· aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu,<br>· zdobywa nagrody na konkursach plastycznych,<br>· wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym),<br>· przygotowuje się systematycznie do zajęć,<br>· utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,<br>· przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami. |